

— Wonderwel gelukt! juichte Waen Meyer, toen hij, de morgen na de aanslag, Gust Vervloet verliet, onder voorwendsel, dat hij in de streek niet meer durfde blijven maar in waarheid om zich weer bij de bend aan te sluiten.

— Gelukt, 't kon niet beter! ging de schurk voort. En ik ben een brave, onschuldige jongeling gebleven, terwijl Vital de verrader is. Dat was fijn bedacht door onze baas. Bakelandt heeft toch een kop! Maar 'k zal ook zo'n kerel worden. Ik sta voor niets meer.

De veinzaard spoedde zich snel voort, tot hij aan de kroeg van Mie Brandijzer kwam.

Er was geen volk. De waardin ruimde het vertrek op.

— Men heeft hier nog al spel gem. riep Waen. Gebroken flessen en glazen en een bank, die ook al aan stukken ligt. De gendarmen zijn hier toch niet geweest?

— Neen, neen, stel u gerust. Maar 't heeft gisteravond gespookt. Men heeft gevochten als razende duivels. 'k Vreesde, dat er van mijn kot niets meer zou blijven staan.

— En waarom?

— Wel door die gendarm.

— Dan zijn er toch gendarmen geweest? hernam Meyer met schrik.

— Zijt ge nog niet goed wakker aan! Gij met uw vlug verstand staat daar te dromen. Herinnert ge u Slina's vrijer niet meer?

— Och ja. En ze zou de gendarm, die haar 't hof maakte, medebrengen naar het bos. Doch ze sprak van Zondag.

— Nu, ze heeft het gisteren gedaan. De Fransman had haar weeral lastig gevallen en gevraagd, of zij zijn vrouw wilde worden.

— Ja, als ge dapper zijt, antwoordde Slina.

— Dapper, hernam de gendarm, dat ben ik. Vraag het maar aan mijn oversten.

— Neen, ik wil het zien, zei Slina.

— Wat moet ik doen? vroeg de ander.

— Durft ge met mij in het bos gaan wandelen?

— Dat is een dwaze gril van u, sprak de verliefde Fransman, maar om u te bewijzen, dat ik van niet vervaard ben, zal ik het doen.

— En, waarachtig, Waen, vervolgde de waardin, de domme kwant deed het. Het meisje geleidde hem tot hier, en gisteravond tegen zes uur stapte zij er mee mijn herberg binnen, waar vele onzer mannen aan het drinken waren. De gendarm bestelde een glas bier voor hem en zijn vriendin, alsof hij hier elke dag kwam.

— Wie is dat? riep rosse Karel.

— Komt die ons hier bespieden?

— Buiten! tierde de Schele.

De Fransman deed alsof hij niets hoorde.

Wij, van onze kant, lieten niet merken, dat wij Slina kenden en zij ook gebaarde, dat ze hier voor de eerste keer kwam.

— Zouden we niet vertrekken? vroeg ze half fluid aan haar gezelschap.

— Zoals ge wilt, antwoordde deze, maar ik vrees hen niet. Blaffende honden bijten niet...

— Wat mompelt die Fransman? hernam rosse Karel.

Hij ging voor de vreemdeling staan en schreeuwde.

— Wie zijt gij?

— Dat gaat u niks aan, antwoordde de ander.

— Voor de duivel, ge zijt een spion, ge komt ons bespieden, vervolgde onze maat.

— Als ge eerlijk zijt, niets vrezen moet niet benauwd zijn moet politie te zien, zei de gendarm.

— Ik zal dat meisje eens kussen, dreigde de rosse.

— Gij ze gerust laten zal, beval de vrijer, of... en hij trok zijn sabel.

Toen Karel Slina vast wilde pakken, kreeg hij zo'n hevige slag met de sabel, dat hij bloedend achteruit tuimelde.

Nu was het er boven op.

Onze mannen sprongen hun kameraad bij en gooiden met potten, flessen en zelfs met banken. Geheel mijn kot stond overhoop en 't was een lawijd dat horen en zien verging.

Kreupele Cies, die stomdronken was en niet wist wat hij deed, trok partij voor de vreemdeling en sloeg wild in het ronde.

Maar de gendarm was ook van gisteren niet. Ik heb nooit iemand gezien die met zulke moed en zulke onvervaardheid en met kennis daarbij, zijn zware sabel rondzwierde.

Kap! En 't was een stoel van hier die hij met een zwaai te midden door kloof.

Kap! En nu was het een stuk van de kast dat in spaanders vloog.

Kip! Kap! 't Was altijd raak.

Er stroomde bloed, kostbaar moordenaarsbloed.

Als Bakelandt dat za vernemen zal hij van razernij schuimbekken.

Kreupele Cies kreeg van een der mannen een vijf dat hij tegen de vloer kwakte als een zak met wortelen. Er stak geen leven meer in hem, hij lag daar als dood. Nu kon hij in alle gerustheid zijn bier en wijn uitroezen.

Maar de gendarm kreeg het nu nog kwader.

Hij keek bezorgd naar Slina, maar de heks lonkte hem toe als wilde ze zeggen: trommel er maar op los! Hoe meer hoe liever; zo'n gemene kerel die met zijn vuile handen mij te lijf wil!

En ik kan u verzekeren dat de gendarm haar raad niet behoefde, want hij trommelde en sloeg dat ik een ogenblik vreesde dat hij de baas zou worden en heel het piket onzer mannen in 'rut ou hakken.

Maar 't stond geschreven dat het niet zijn mocht.

Een der kerels was hem achterwaarts en al sluipend kunnen naderen en had een van zijn benen kunnen vastsnappen.

Maar met een geweldige stomp had hij zijn belager tegen de grond geworpen en ging nu voort met zijn vreselijk wapen rond te zwaaien.

Maar hij was toch bang dat men de aanval langs achter zou hernieuwen en keek van tijd tot tijd eens achter zich.

Het was welks dat hem noodlottig werd.

Toen hij nog eens naar achter keek, kreeg hij van een onzer mannen een forse slag met een tafelpoot tegen zijn voorhoofd dat het klonk als een kanon.

De man sloeg een beetje, maar werkte toch voort met zijn wapen, zodat hem niemand nader kon.

Ik zeg het u rechtuit: ik heb nooit zo'n taale vent in mijn leven gezien.

Weldra scheen hij weer de oude, want vlugger ging zijn wapen en terwijl hij met zijn linker hand het bloed van zijn voorhoofd veegde, keek hij naar het meisje dat hem hier had gebracht.

— Vlucent! riep hij tot Slina, ik zal u volgen.

En waarlijk ze deed het; of het was van schrik, dat de zaken zo draaiden of om geen vermoeden te wekken bij de Fransman, ik weet het niet. Maar ze verliet de herberg.

Ge verstaat dat de gendarm hem niet kon uithouden tegen zo velen. Eindelijk viel hij neer en allen er boven op, slaande, beukende, stampende.

Weldra was de arme kerel dood.

Ze hebben hem toen in de grond gedolven, een eindje 't bos in.

— En Slina?

— Ik heb ze nog niet gezien, maar deze morgen vertelde mij iemand, dat ze op het dorp rondgestrooid had, dat ze in 't bos door rovers overvallen werd,

toen ze er met haar vriend wandelde en deze in handen der schelmen bleef.

— 't Is een vervloekt geval, zei Waen Meyer boos.

— Och, zo erg is 't niet; een gendarm minder is voor u geen schade.

— Neen? Dat denkt ge! Er is weer een moord gebeurd!

— Maar ge zijt daar toch zo afkerig niet van.

— Als er wat te winnen is, neen. Maar nu een moord om niets en die veel gerucht zal maken. 't Is geen Vlaming, maar een Fransman en dus zullen gendarmen en soldaten in gehele zwermen afkomen. Dat kan voor u slecht uitdraaien, Mie!

— Voor mij?

— Natuurlijk. 't Is in uw herberg gebeurd. Dat bewijst dus, dat ge slecht volk ontvangt.

— Maar hoe zal men er achter komen, dat die gendarm hier vermoord werd?

— Weet men het op het dorp niet, dat Slina hier komt?

— Niemand buiten onze mannen en haar moeder, en die zullen 't niet verklappen.

— Men zal Slina scherp ondervragen.

— Zij kan liegen, dat ze het zelf gelooft.

— Maar 't gerecht is slim.

— Geen behoudiger huichelaars dan Slina. 'k Weet zeker, dat haar ogen rood zien van wenen over haar gezelschap, ofschoon ze in haar hart over deze gebeurtenis blij is.

— Al goed en wel, maar Bakelandt zal verduiveld kwaad zijn!

— Dat heb ik ook gedacht. Maar 't is mijn schuld toch niet!

— Daar zal de baas niet naar vragen. Waarachtig, daar is hij! riep Meyer uit, door 't venster ziende.

De geweldenaar trad de kroeg binnen. Hij zag gram.

— Dag Waen, sprak hij kort, ge rijt daar, dat is goed. Maar, Mie, wij hebben een appeltje te schillen.

— Een appeltje te schillen, kapitein?

— Ja, en een verduiveld zuur, hoort ge! Uw kot bestaat geen dag langer meer!

— Maar kapitein, kreet de vrouw wanhopig, ik heb toch geen schuld aan de moord.

— Stommelingen! vloekte de hoofdman. Die ezels vermoorden een gendarm om niets. 't Is nu geen tijd om kluchten te verkopen. We werken zo geheimzinnig mogelijk en dan gaan die vlegels zoveel gerucht maken voor niemandal.

Maar mijn maatregelen zijn genomen.

Slina zal nu weten, dat ze onmiddellijk naar 't hol moet komen, om er voor altijd te wonen. Dat is om een ondervraging door 't gerecht te voorkomen.

Mie, uw herberg moet weg, anders krijgt ge ook bezoek van de politie en die gasten weten zo behendig te ondervragen.

— Maar kapitein, is mijn eigendom! kermde Mie.

— Ge zult het terug hebben. Er is een hut in 't Vrijbos. Ge kunt daar gaan wonen. Dat is ver van hier, en niemand zal dit verdacht voorkomen, want ge woont hier verget en eenzaam.

— Als 't zo is, 'an is 't goed.

— Kraam dan maar op! Vooruit, uw ket staat bijna in vlam.

— En mijn leubels? vroeg Mie Brandijzer.

— Er zijn er ginder ook. Bovendien 'k zal u wat geld geven. Ik wil met alle geweld een ondervraging van 't gerecht voorkomen. 't Ene woord brengt 't andere mee en deze onzinnige daad zou de gehele bende naar 't schavot kunnen brengen.

Mie pakte haar klederen en enige voorwerpen bijeen.

Nog even staarde zij haar hut aan.

Zij zuchtte.

Bakelandt keek haar aan.

De wreedaard voelde toch een weinig medelijden met de arme sukkel in zijn hart ontstaan, want hoe brutaal hij zich steeds tegenover zijn mannen aanstelde, hij hield toch van zijn volk.

— Waarom zucht ge, Mie? vroeg hij.

— Omdat we toch een aardig leventje hebben, baas.

— Och, Mie, we moeten het pakken zoals het komt. Iedereen heeft wat te preutelen in zijn leven en ge moet bekennen dat het onze toch ook zijn vrolijke kanten heeft.

— En zijn zure ook, kapitein.

— Natuurlijk, Mie, anders zouden wij al te spoedig in gemakzucht en luiheid vervallen. 't Is goed dat we soms wat pepernoten naar de kop krijgen om ons wakker te houden.

— Dat zou ik zonder die pepernoten ook wel, zei Mie vrankweg, nu ze zag dat de kapitein, buiten zijn gewoonte, lust tot praten had.

— Ik weet het Mie, ge zijt een vrouwtje bijderhand, het is op u niet dat ik doel, maar ieder mens heeft een ander karakter en slapers mag ik in mijn bende niet dulden.

— Dat is waar, baas, antwoordde Mie, maar liefst zou ik hier toch willen blijven wonen.

— Om morgen, misschien vandaag reeds, opgepakt te worden. Neen, Mie, 't gaat en 't spijt me voor u dat het zo vlug en hard geschieden moet. Zijt ge klaar?

— Nog een weinig, kapitein, zei Mie, die haar neus geweldig in haar vingers snoot en de rug van haar rechterhand over haar betraande ogen wreef.

— Kom, zei Mie, geen gezanik en vooral geen waterlanders. Daar houd ik niet van. In mijn bende moeten de wijven zo sterk zijn als de mannen. Ja, aan de mannen het voorbeeld geven. Koeragie, Mie. Ge zult gij ginder niet slechter zijn dan hier en mocht er in de ruiling som. een verschil liggen, kom dan gerust tot mij. Ik zal met enige klinkende stukken gelijk stekken.

— 't Is goed, kapitein. Ik reken er op. Maar toch ga ik hier node weg.

Bakelandt maakte vuur en 't duurde niet lang of het krot, waar zoveel ongerechtigheid gebeurd was, werd een prooi der vlammen.

— Waen, gebod Bakelandt, gij zult Mie naar de oude hut van Fiete Roels brengen. Zie kan daar wonen. En kom dan naar huis.

Meyer verwenste wel deze onverwachte boodschap, maar hij durfde niets zeggen dan :

— Ja, kapitein.

BAKELANDT

EEN VOS
MET
STREKEN

Toen Bakelandt in het hol terugkeerde was Slina daar reeds. Een der mannen had haar gaan zeggen :

— Bakelandt beveelt u onmiddellijk te komen en zo ge niet gehoorzaamt moet ge dood.

— Neem ze maar mee, had haar moeder geantwoord. Ze deugt voor niets anders, dan bij rovers te verkeren.

En daar stond ze nu, bevende bij de gedachte wat haar lot zou zijn.

Maar Bakelandt toonde zich vriendelijk.

— Ah, sprak hij, ge zijt hier! Ge wilde met een gendarm vrijen. Woon maar hier 'ij Roze, mijn duifke; hier is het lustiger en vrolijker. Roze wordt oud en heeft hulp nodig.

*
**

't Dorp stond in rep en roer.

't Geval van de gendarm werd op allerlei manieren verteld.

Weldra verscheen 't gerecht. Enige soldaten waren gereed om de plichtigen op te sporen.

De overste begaf zich naar Slina's huis.

De moeder van het verdorven meisje was alleen thuis.

— Waar is uw dochter? vroeg de overste.

— Ik weet 't niet, antwoordde de vrouw.

— Hoe ge weet het niet, waar uw dochter is?

— Bij mijn ziel, ik weet het niet!

— Verkeerde ze met de gendarm?

— Ze verkeert met alleman. Houdt daar 't oog op; zo'n ondeugd!

— Was uw dochter van slecht gedrag?

— 'k Heb nooit dan verdriet van haar beleefd!

— Hoe laat is ze gisteren met haar gezelschap vertrokken?

— Rond vijf uur heb ik het paar hier in de straat gezien.

— Hoe laat kwam uw dochter terug?

— Ongeveer halfzeven.

— Was ze erg verschrikt?

— Ja, ze weende zelfs en vertelde, dat ze in 't bos aangerand was door rovers.

— Maar stond ze misschien in verbinding met de rovers?

Wel mogelijk. Ziehier en de vrouw grabbelde enige juwelen uit een lade, ziehier, dat heeft ze van mij niet gekregen, noch kunnen kopen.

— Dus zouden zij voortkomen van diefstal?

— Die dingen liggen toch niet voor 't rapen.

— Was 's nachts afwezig?

— Nog al likwijls, want zo ze niet om acht uur thuis was, mocht ze buiten slapen.

— En wat antwoordde ze, als gij haar bestrafte?

— Dan lachte ze me vierkant uit.

De moeder die er niet tegen opzag haar dochter aan de gendarmen te verklikken, wakte bij de Fransman veel walg op.

Het onnatuurlijke feit stootte hem tegen de borst en hij sprak dan ook gram tot de vrouw :

— Hoe komt het dat ge zoveel kwaad over uw dochter vertelt?

— Hoe het komt? Maar gij hebt me niet gevraagd er het goede over te zeggen. Daarbij, moest ge het mij vragen dan zou ik u niet kunnen antwoorden, want bij mijn weten heeft zij nooit iets goed gedaan.

— Dat is kras!

— Noem het zoals ge wilt. Het is toch zoals ik u zeg. Ze was nog maar een klein meisje, niet hoger dan dat, toen ze reeds kleine munt uit de schuif stal om te gaan snoepen. In de slechte koten heeft ze alle ondeugden geleerd.

— Maar 't was toch niet nodig haar de koten te laten bezoeken?

— Kon ik het haar beletten? 'k Stond alleen voor mijn werk en niet zodra had ik de rug gedraaid of ons Slina wipte de voordeur uit en ging zich met allerlei slag van kwade gezellen ophouden. Er mocht geen accordeon op het dorp spelen of ze was er bij. Ze danste en ze snoepte en bij mijn ziele, 'k geloof zelfs dat ze dronk, want men heeft haar een paar malen op een kruiwagen moeten thuis brengen, smoordronken als een varken.

De Fransman moest om die beledigende taal willens of niet willens lachen.

— Ge hebt een schone dochter! zei hij.

— Ja, maar waar gijlie Fransmans toch niet vies van zijt, want de Fransman met wie ze naar het bos gegaan is, was zo zot van haar als een mus.

— Spijtig genoeg, krénom! vloekte de overste. Maar kom, gedane zaken hebben geen keer.

De overste dacht een ogenblik na.

— Wat ik zeggen zou, hernam hij na een ogenblik, weet ge zeker of uw dochter met de overs in betrekking stond?

— Zeker en niet zeker, antwoordde de vrouw, maar na alles goed overwogen te hebben zou ik er toch bijna mijn hand in het vuur durven voor leggen dat het zo is.

De overste haalde de schouders op.

Een moeder die op zulke manier haar eigen bloed aan het gerecht wilde overleveren, stuitte hem tegen de borst. Hij wilde echter niet van daar weg gaan zonder aan die monsterachtige vrouw toch eens fijn zijn gedacht te zeggen.

Hij sprak:

— Zeker en niet zeker. Bijna uw hand in het vuur leggen! Het is allemaal zo onduidelijk, zo zonder grond. Hoe wilt ge dat ik een besluit neem op eenvoudige vermoedens?

— Ja, mij is 't goed, antwoordde de moeder. Als ge er niet aan uit kunt, ik ook niet.

— Men zou zeggen dat ge niet beters verlangt dan uw dochter te zien hangen!

— Och, ja, voor mij mag men er mede doen wat zij verdient... Ik heb er toch nooit anders dan miserie mede beleefd... En ge moet het mij ook zo kwalijk niet nemen, dat ik over die slet zo ronduit mijn oordeel zeg... Onkruid moet uitgeroeid worden en als men bij dit uitroeien een wortel te diep uitrukt zodat de vezels bloeden, dan is 't mij ook goed.

Zij veegde een paar waterlanders weg die in haar ogen opwelden.

Waren het tranen van liefde of tranen van bitterheid. De overste kon het niet zeggen, hoe hij ook dit oude gelaat trachtte te doorgronden.

Hij stond op.

— Hm! mompelde hij. 't Is goed.

Hij verliet de woning. Van de meier verkreeg hij inlichtingen over de moeder en de dochter.

— Och, antwoordde 't hoofd der gemeente, ze zijn van de braafsten niet, maar feiten weet 't weinig. Vechten en drinken was daar geen vreemd verschijnsel. Misschien wel eens wat verhelen ook, alhoewel ik dit niet kan bewijzen.

— Maar zou 't meisje de gendarm in een hinderlaag lokt hebben? Ze is nu verdwenen.

— 't Is mogelijk. Maar die gehele zaak komt mij raadselachtig voor.

— Ik vermoed, dat de deerne haar gezelschap in handen der rovers leverde. Moest ze terug komen, houd ze aan.

— Dat beloof ik u.

De overste wenkte de aanvoerder der soldaten.

— Emile, gebod hij, ge moet het bos doorzoeken met uw mannen.

— Langs die kant, overste? vroeg de jonge man.

— Ja, maar dring er zo diep mogelijk door.

— Ja, citoyen overste.

De soldaten vertrokken. De gehele dag bleven ze weg. Inmiddels loerde de overste op de terugkeer van Slina.

Maar hij, zowel als de ruiters, werden teleurgesteld.

's Avonds kwam Emile verslag uitbrengen over zijn tocht in het bos.

— Tegen de middag, we begonnen bekaft te geraken, kregen we op een open plek, de as te zien van een hutteke.

— Zo. En verder?

— Verder was er niets. 't Kon nog niet lang geleden in brand zijn gestoken, want er smeulde nog vuur onder de asse. Ik heb zelfs mijn pijp ontstoken aan een brandend stuk kepertje en we zijn daar een uurtje blijven zitten.

— En na de middag?

— Ja, dat was het verwonderlijkste. Toen we daar goed aan het rusten waren, hoorden wij plots een stem een lied zingen. Wij luisterden. Het was een Franse ballade. De stem die deze zong was echter wat schor. Wij riepen, maar bekwamen geen antwoord. 't Was echt zonderling. Was de kerel nu bang van ons? Ik weet het niet. Maar toen we een eind wegs in de richting van het geluid waren gegaan, hoorden wij de stem plots achter ons. Zo hebben wij de ganse dag gedwaald. Wij zijn moe als afgereden paarden.

— Dwaze liefde is de schuld van de dood van de gendarm, zei de overste. Die rovers schijnen onvindbaar.

— Ja, onvindbaar, citoyen-overste.

— Maar er zal een tijd komen dat het die schelmen niet voor de wind zal gaan.

En met deze verzuchting reed hij met zijn onderhorigen af.

*
* *

Bakelandt was tevreden. Dank aan zijn voorzorgen waren de nasporingen der gendarmen tenemaal mislukt.

— Ze zijn nog niet rap genoeg, pochte hij. Neen mannekens 'k heb mijn troeven nog niet uitgespeeld. Maar als die verwenste rekels zich niet wat koester

houden, zou 't wel eens slecht kunnen uitdraaien. Nu Mie Brandijzer, hun koningin, verhuisd is, zullen haar klanten ook wel volgen en we zijn ze hier kwijt.

In alle geval, 't is goed, dat ze ons hol niet kennen en ik schildwachten uitzet, om de ongewenste bezoekers op een afstand te houden. Maar, mannen, nu van wat anders gesproken. Morgenavond kom ik niet naar huis. Pee de Schout, 't is uw beurt om mijn plaats te vervullen. Zie dat alles in orde geschiedt.

— 'k Zal er voor zorgen, kapitein, antwoordde de Schout.

— Morgennacht hebt ge dus rust, want 't is streng verboden een aanslag te doen.

— Goed, kapitein, klonk het van alle kanten.

— Wij zijn voltallig en gaan de pot verdelen, die Vervloet ons geschonken heeft.

— Hoerah! tierden de schelmen en hun ogen blonken van begeerlijkheid.

— Een deel is weggelegd voor de kwade tijd. Hier is ieders paart.

't Was tellen en rinkelen nu, terwijl niemand een woord sprak.

Daar lieten ze het door hun vingers glijden, dat metaal, waarvoor zij in koelen bloede een medemens vermoordden!

En toen ze genoeg gerammeld en geteld hadden, riepen ze :

— Roze, drank, drank! met volle kannen. Leve de kapitein!

Dan kwamen de teerlingen voor de dag en 't spel begon, herhaaldelijk verstoord door getwist en gevloek.

Bakelandt speelde niet mede.

Hij had zich naar zijn bijzonder vertrek begeven.

Hij moest nadenken. Immers, hij had een groot plan, samen met Cartouche.

MATHILDE VERMEULEN

Bakelandt was fier. Men had zijn diensten gevraagd.

Om te verklaren welke diensten de roverhoofdman te vervullen had, en te vertellen, hoe hij dit deed, moeten wij terugkeren naar de hoeve van Edmond Mortelmans, nabij Wijnendale.

De lezer zal zich nog herinneren, dat een vijftal maanden vóór het boven verhaalde, de geneesheer Vermeulen vermoord werd terwijl zijn dochter Mathilde op de hoeve getuige was van een geweldige nachtelijke aanval, die echter mislukte.

's Anderendaags vond men het lijk van de heelmeeester, die uit de woning gelokt werd, door een voorgewende moord nabij Eernegem en zelf als slachtoffer van de ellendige roverkapitein viel.

Mathilde was nu een wees. Haar moeder was van voorname afkomst geweest, wel niet van adel, doch van rijke burgerstand.

De familie was er tegen geweest, dat ze met de arme dokter huwde. Haar ouders hadden zelfs gedreigd hun dochter te onterven en al hun bezittingen na te laten aan hun zoon Laurent.

Doch het meisje had haar zin gedaan en was met de nederige, maar brave Vermeulen gehuwd.

De ouders kwamen op hun besluit terug en gaven aan hun dochter het haar toekomende deel, zodat nu Mathilde een groot kapitaal erfde, ofschoon slechts weinigen dit wisten.

THE FIRST EDITION OF THE
HISTORY OF THE
HAKELANDT

JAN VAN CONTICH
JOHAN VERDIJCK

DE BENDE VAN
BAKELANDT

Deel I

ANTWERPEN
UITGEVERSFIRMA L. OPDEBEEK
1955